

Rok 1935

Zima

Zima z roku 1934 na rok 1935 byla velice mírná a sněhu málo. Zima byla vlastně jenom od polovice ledna do polovice února a zdálo se, že je po ní, protože od polovice února začalo jarní počasí, do konce února bylo však teplo vystřídáno novou studenou vlnou i s dostatkem sněhu, takže ani autobus několikrát nejel. To trvalo do polovice března.

Teploty v roce

Jinak bylo potom jaro chladné, léto však horké. Předešlý rok 1934 byl nejteplejší, jak jsme už zaznamenali, za posledních 160 let, tj. za dobu, od kdy se začalo s pravidelným pozorováním na hvězdárně v pražském Klementinu. Také prosinec toho roku byl nejteplejší za těch 160 let. Naproti tomu v roce 1935 dosáhlo se v květnu za těch 160 let nejnižší teploty, neboť v tomto květnu dostavily se i mrazy. V noci na 2. květen bylo v Praze -12°C . Ale naproti té zimě zas 27. června byl překonán teplotní rekord z roku 1861. Toho dne bylo u nás na slunci 45°C a ve stínu 37°C . Někde bylo až $38,5^{\circ}\text{C}$ ve stínu. To byla ovšem vedra žňová, která teprve v červenci dosahují někdy u nás až 52°C na slunci.

Zatmění měsíce

19. ledna večer bylo úplné zatmění měsíce.

Mléčná akce

Od půli ledna byla ve školách provedena obvyklá mléčná akce.

P. Jan Rozehnal. od 1.2.1935 farář v Morkovicích

Šibřinky

16. února pořádal Sokol VI. šibřinky s rázem „Za starých časů“ a se šibřinkovou scénou „V zájezdní hospodě“. Druhého dne byly jako obvykle pro děti „Dětské radovánky“ s předvedením šibřinkové scény.

šibřinky 1935

85letý T.G. Masaryk

7. března dožil se 85 let prezident republiky dr. T. G. Masaryk. Narazeniny byly u nás oslaveny takto: dopoledně 6. května byly oslavy školní, téhož dne o 19. hodině jako ve svátkový podvečer v krátkých přestávkách po třikrát dechové nástroje přednesly z kostelní věže fanfáry. První byly fanfáry z Libuše, nakonec troubena hymna. V okolních obcích plály ohně. Na den Tomáše, 7. května ráno mělo zastupitelstvo obvyklé slavnostní zasedání a pak o

9. hodině konala se v sokolovně společná oslava, pořádaná místní osvětovou komisí. Na pořadu byly básně, zpěvy a přednáška prof. Měřinského z Vyškova. Zvukovou aparaturou kina byla reprodukována Smetanova Vltava, směs vlasteneckých písní a hymna. Čelo sálu bylo dekorováno zelení, uprostřed níž nad prapory svítilo bělostné presidentovo poprsí, ověšené polokruhem rozsvícených žárovek. Dekoraci provedl řídící učitel Mořic Breuer, jako obvykle. V albu fotografií v místním archivu jsou některé z jeho dekorací ukládány v reprodukcích.

Městečko bylo v den presidentových 85tin vyzdobeno prapory a nálada byla sváteční.

dekorace sokolovny

Revize obecní kroniky

17. března revidoval okresní školní inspektor kroniku, což potvrdil záznamem na straně 220.

Tetka Křópalka a Jozífek Melhoba

31. března uspořádala společnost populárního strážáka Matěje Křópala z Břochovan, už loni v kronice vzpomenutá, v Morkovicích „Pestré večir“ v sále sokolovny. Vystoupila tentokrát kromě v Morkovicích už známého Jozíška Melhoby také tetka Křópalka, která dosud v Morkovicích nebyla. Vlastním jménem je to paní Janulíková, choť stavebního rady v Olomouci. Na programu byly zpěvy, klavírní čísla a žertovné vyprávěny.

Sebevražda

9. dubna odešel z domu 31letý ženatý košíkář Alois Koutný. Po více než 14 dnech byl nalezen utopený v řece Moravě u Napajedel. Zůstaly po něm 2 děti. Zoufal si prý pro daně.

Lupiči v mlékárně

17. dubna byli v mlékárně lupiči. Ukradli výrobků za 4 000 Kč.

Sčítání stromů a keřů

1. května byly pro státní úřad statistický sčítány ovocné stromy a keře. Sčítání provedl obecní zahradník Alois Štěpánek. Sčítací výsledky jsou uloženy v archivu ve sbírce sčítacího materiálu. Úhrnem bylo napočteno 1984 jabloní, 967 hrušní, 2826 třešní, 86 višní, 4177 švestek, 540 sliv, 132 meruněk, 6 broskví, 296 vlašských ořechů, dohromady 10 934 ovocných stromů. Kromě toho 3810 rybízů a 636 angreštů, celkem 4446 ovocných keřů.

Koupaliště u „Svaté vody“

V květnu začalo se s pokusem zřídit u „Svaté vody“ koupaliště. Provizorní koupaliště bylo také skutečně zřízeno, 3. července bylo začato s koupáním za poplatek a 5. července bylo koupaliště formálně otevřeno. Protektorát mělo obecní zastupitelstvo, z městečka šel na koupaliště průvod s hudbou, tam po krátkém proslovu bylo dáno koupaliště v užívání a slavnost zakončena koncertem na koupališti. Dospělí mohou se tu koupat od 8 – 21, děti od 13 – 17. Děti platí za koupání 20 h, dospělí ve všední den 50 h, v neděli 1 Kč. Možno si však také opatřit měsíční lístek za 5 Kč nebo rodinný měsíční lístek za 10 Kč. U koupaliště byla zřízena i malá sprcha, šatny a stánky pro občerstvení. O bezpečnost stará se plavčík, o slunění je postaráno malým pískovištěm. Koupaliště zřídily sdružené tělovýchovné a humánní spolky z podnětu Josefa Pátika, společníka firmy Vilém Pátík a synové. Má-li se ovšem z koupaliště stát něco definitivního, bude nutno dřevo nahradit betonem.

Volby parlamentní

19. Května konaly se parlamentní volby. Strany zápasily o voliče velice urputně. Tolik volebních letáků a plakátů, z nichž mnohé byl i velmi krásné, dosud nikdy vydáno nebylo.

Výsledek v Morkovicích byl tento:

Kandidátka:		Poslanecká sněmovna	Senát
č. 1	republikáni	194	170
č. 2	sociální demokraté	90	82
č. 3	národní socialisté	103	93
č. 4	komunisté	424	362
č. 5	lidovci	194	185
č. 10	živnostníci	167	147
č. 12	Němci (Henlein)	2	2
č. 13	fašisté	86	73
č. 16	Národní sjednocení	42	40

Volby zemské a okresní

26. května konaly se volby zemské a okresní.

Výsledek v Morkovicích:

Kandidátka:		Země	Okres
č. 1	republikáni	167	164
č. 2	sociální demokraté	84	92
č. 3	národní socialisté	86	96
č. 4	komunisté	334	335
č. 5	lidovci	227	252
č. 10	živnostníci	173	155
č. 20	Němci (Henlein)	5	-
č. 21	Národní sjednocení	31	71
č. 22	Křesťanští sociálové	40	58
č. 23	fašisté	59	-
č. 25	Sudetský blok (Něm.)	2	-

Škola vičická

25. června navštívila Morkovice obecná škola z Vičic. Prohlédla si košíkářství a novou školu. Skoro každoročně sem také zajíždívá na vlastivědnou vycházku cvičná škola z Kroměříže.

měšťanská škola – 3. třída

Házená proti mistru republiky

29. června zápasil Sokol na svém hřišti v házené proti sokolskému mistru republiky v házené, Sokolu z Prostějova. Mistr republiky porazil ovšem Morkovice velmi rozhodně v poměru branek 23:6, avšak podle sdělení soudce je tento výsledek na Morkovice dobrý. Zápas se konal v rámci sokolského „Tělocvičného dne“.

Sbírání starých not

22. června dal archivář do denního tisku tuto výzvu: „Sbírání starých not provádí se právě na Morkovsku jednak pro archiv morkovský, jednak pro hudební archiv při zemském muzeu v Brně. Kdo by z Morkovska věděl o starých notách ze zámků, kostelů nebo z rodin starých

učitelů, oznam to obecnímu úřadu.“ Došla však jenom jedna nabídka, a to ještě nám odlehlá, takže byla postoupena hudebnímu archivu v Brně.

Alois Tichý

O mistrovství župy v házené

21. července bylo hráno v Morkovicích o mistrovství sokolské župy Hanácké v házené. Turnaje se zúčastnily sokolské odbory z Morkovic, Zlína a dva z Holešova. Mistrovství sice dobyly Morkovice, ale v nastalém sporu o jednu branku byl výsledek zápasu zrušen a dosud znovu nebojováno.

Kurz zavařování ovoce a zeleniny

11. a 12. září uspořádal místní ovocnářský spolek 2denní kurs zavařování ovoce a zeleniny. Kurs byl v kuchyni a jiných místnostech sirotčince.

Utopení

14. srpna utopil se ve zmoře u „Svaté vody“ 73letý obecní chudý Karel Voznica.

Změna kaplana

V srpnu odešel kaplan František Hamrala do Hoštic. Na jeho místo u nás nastoupil kaplan Josef Šigut, rodák z Metylovic u Místku, dosud kaplan ve Vracově. Je 27letý.

František Hamrala

Josef Šigut

Činohra Rudy Nádhery

23. srpna zavítala sem činohra Rudy Nádhery a ubytovala se v Lidovém domě. Na týž den večer ohlásila idylu z italského života „Madona římské dlažby“, avšak bylo to v pátek, takže na představení přišlo jenom 5 osob. Představení se proto nekonalo a poněvadž na sobotu a neděli byly tu ohlášeny jiné podniky, společnost v sobotu ráno odjela, aniž by si tu zahrála.

Kurs medového pečiva

29., 30. a 31. srpna pořádal místní včelařský spolek kurs medového pečiva za vedení odborné učitelky Boženy Suchánkové z Vrahovic. Kurs byl v sirotčinci, kde také byla 1. září uspořádána výstavka medu, medového pečiva a včelařských pomůcek.

Výstava ovoce

28., 29. a 30. září uspořádal místní ovocnářsko-okrašlovací spolek krajevou výstavu ovoce, květin a zemědělských plodin v místnostech sokolovny. Krásná tato výstava je popsána

kronikářem v III. příloze ke XIV. ročníku „Vlastivědného sborníku střední a severní Moravy“ (příloha „Podzim 1935“).

Bohoslovec Urban
ze Slížan

22. září hráli žáci v Lidovém domě dětské historické drama o 5 jednáních „Sv. Václav“, které napsal bohoslovec Antonín Urban, rodák ze Slížan. Jednalo se o prvé provedení. Již dříve byly tu s úspěchem hrány dvě jiné dětské hry téhož autora.

Kasaři

V noci ze 24. na 25. září byla vyloupena pokladna Správy lesů a statků.

„Košíkářova ruka“
v rozhlase

V úterý 25. října večer byla zpívána v rozhlase „Košíkářova ruka“. Byla provedena na koncertě „Sokolského pěveckého sdružení župy moravskoslezské a těšínské Jana Čapka“ v Ostravě. Dirigoval hudební skladatel František Míša Hradil. Bylo to první provedení „Košíkářovy ruky“ v rozhlase, neboť už zaznačenou zprávu ze dne 19. září 1931 nepovažujeme za pravdivou.

Pořad slavnosti 28.X.1935.

1. Uvítání.
2. Zpěv obecné školy.
3. Proslov žáka měšť.školy.
4. Přednes básní obecné školy - nižší stupeň.
5. Reprodukovaná hudba.
6. Četba žáka měšť.školy.
7. Zpěv měšť.školy.
8. Přednes básní obecné školy - vyšší stupeň.
9. Reprodukovaná hudba.
10. Sborová recitace obecné školy.
11. Zaspívání hymny všemi přítomnými.
 Odchod.
12. Zastávka u pomníku padlých, položení věnce a sborová
 recitace obecné školy.
13. Totéž u desky legionářů.
 Rozchod.

oslava 17. výročí založení republiky

Počátek úpravy náměstí! Parky!

V listopadu začal místní ovocnářsko-okrašlovací spolek za účasti obce, jež mohla dát síly nezaměstnaných, s úpravou náměstí. Zatím jenom srovnával terén. Také okolo kostela terén urovnal a založil park a zrušil starý park pod kostelem a založil nový. Byl tu učiněn začátek něčeho velice záslužného a zmíníme se o tom podrobněji v příštím roce, kdy už budeme vidět něco vykonaného.

nová výsadba v parku za kostelem

T.G.Masaryk se vzdal presidentství

V sobotu 14. prosince vzdal se presidentského úřadu první prezident republiky dr. T.G. Masaryk pro vysoké stáří (skoro 86 let) a churavost. Národní shromáždění dalo odstupujícímu presidentu čestný titul Osvoboditel. Odstupující president označil za svého nástupce dosavadního ministra zahraničních věcí a svého spolupracovníka v zahraničním osvobozovacím odboji za světové války dra. Edvarda Beneše. Koaliční strany se po určitých rozepřích dohodly a přání starého presidenta dbaly.

Dr. Beneš druhým presidentem

18. prosince byl dr. Edvard Beneš zvolen druhým presidentem republiky. Ze 440 hlasů dostal 340, 76 lístků bylo prázdných a 24 znělo na jméno profesora Bohumila Němce, předsedy Národní rady československé.

Kroměřížská
„Nezávislá scéna“

26. prosince se hrála v sokolovně „Nezávislá scéna“ z Kroměříže veselohru A.R. Chestertona „Mezi dvaceti a padesáti“.

scéna hry „Mezi dvaceti a padesáti“

Hospodářské poměry

kočárek firmy v. Pátík a synové vyráběný v roce 1935

Hospodářské poměry se oproti dříve už tu vyličeným letům krizovým nijak nezlepšily. Vcelku se v nesnázovém hospodaření pokračovalo a na odstranění krize ani z části se nepodniklo nic podstatného. Uvedeme tu tedy už jenom několik dalších charakteristických případů krizi ilustrujících, spolu s okolnostmi, uvedenými už v letech dřívějších.

22. ledna vypravila se na berní správu v Kroměříži deputace společenstva košíkářů. smíšeného i obchodního, aby protestovala proti nesnesitelným daním.

29. ledna konala se v Lidovém domě schůze „Svazu dlužníků“ za účelem zřízení svazové odbočky v Morkovicích. Schůze byla ovšem velice početně navštívena, ke zřízení odbočky však nedošlo. Lid už nechtěl na nic platit a ničemu nevěřil.

O žních rozmnožily se velice polní krádeže. Byl to ukazatel bídy. Rolníkům byly brány buď celé snopy, nebo uřezávány v mandelích klasy, nebo obilí přímo vytloukáno. Ba už v té době byly kradeny i zemáky, dosud nevyrostlé. Byly proto zřízeny noční polní hlídky.

Dalším ukazatelem bídy je podvýživa morkovských dětí. Obecná škola podnikla ve školním roce 1934/35 v tomto směru šetření, kolik dětí nemá průměrné váhy českého dítěte. Zjištěno, že ze 326 žáků 203 žáci nemají normální váhy, tj. skoro plné 2/3 žactva. O 1 kg méně mělo 55 žáků, o 2 kg 61, o 3 kg 51, o 4 kg 20, o 5 kg 15, o 6 kg 1. Na těchto cifrách nic nemění ani těch 22 případů lehké spály, které se ve školním roce, v němž šetření konáno, vyskytly na škole obecné.

19. července vypověděli zaměstnavatelé kolektivní smlouvu, sjednanou za stávky v únoru 1934. Dělnictvo na to odpovědělo novou stávkou, zahájenou 27. srpna. Stávka však vcelku úspěchu neměla a veřejnost ji tentokrát ani nepodporovala, takže 16. září dělnictvo opět nastoupilo do práce. Dělníci se zřekli nedoplatek mezd, vzniklých nedodržováním kolektivní smlouvy, avšak zaměstnavatelé naproti tomu měli být pod pokutou zavázáni k budoucímu dodržování kolektivní smlouvy.

Živnosti jenom živořily. Bývá příznakem špatných hospodářských dob, je-li v živnostech silný pohyb, nemohou-li se ani staré živnosti udržet, ale nové jsou otvírány v nadějích vždy zklamných. Těchto úkazů bylo v celém státě víc než hojně.

prodejna firmy Baťa v Morkovicích v roce 1935

Stavební ruch 1935

Pro krizi ani v roce 1935 nebylo žádného stavebního ruchu.

Obecní přirážky

Přirážky byly jako v roce 1934.

Sňatky a porody

	Počet narozených	Počet svateb
Římsko-katol.:	26	8
Československých:	6	3
Bez vyznání:	-	2
Úhrnem	32	13

bruslení v roce 1935

Úmrtí 1935

Počet úmrtí 20, z toho 6 mužů a 14 žen.

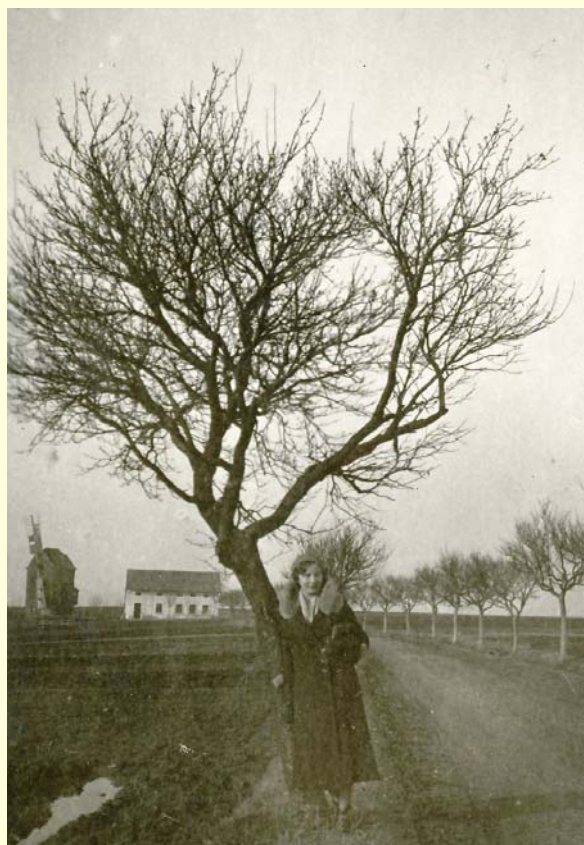
Srážky v roce 1935

Srážky v roce 1935:

Měsíc	Srážky v mm	Vodní hodnota sněhu	Celkem
Leden	6	21,5	27,5
Únor	26	38,5	64,5
Březen	23	18,0	41,0
Duben	28	-	28,0
Květen	114	0,5	114,5
Červen	46		46,0
Červenec	88		88,5
Srpen	88		88,0
Září	32		32,0
Říjen	116		116,0
Listopad	30		30,0
Prosinec	-	21,0	21,0
Úhrnem	597	99,5	697,0

Studna na hřbitově

V tomto roce byla zbudována na hřbitově studna.

Větrák

pranýř zabudovaný v rohu radnice

Morkovský revír („Karkanova hájenka“)

zámek

Ovčáček

sklad košíkářského družstva na nádraží